

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Reguliranje Pesnice.

(Izviran dopis iz slovenskega Štajerja.)

Ko je naš deželni zbor svoje zadnje zborovanje sklenil, omenili smo kratko v „Slovenskem Narodu“ to, kar se je o Pesnici in o popravljani njene struge govorilo in sklenilo. Ker stvar zaradi svoje važnosti zanima vse posestnike travnikov po vsem dolgem pesniškem dolu, ker se ti v velikej večini celo odločno zoperstavljajo popravljaju pesniške struge, po načrtu, kakor se izdelan uže več let po svetu klati, a nekateri gospodje na vsak način hočejo regulirati, tako smo se hoteli tudi prepričati, kar se je o tej zadevi v našem deželnem zboru prva leta govorilo, ko je svoje delovanje začel. To smo si šteli tem bolj v dolžnost, ker je slovenski poslanec g. Herman omenil, da se ta predmet skoro uže skozi celo tekoče stoletje razpravlja in da se gospodje naj ne preneglijo. Tega se sicer nij bati; toda, jako dobro bi bilo, ko bi gospodje, katerim struga Pesnice spati ne pusti, svoje misli in želje v deželnem zboru sami izrekli, ali po svojih prijateljih izreči pustili, ter bi potem mirovali.

Pa vrnimo se k stavljenej nam nalogi in pogledimo, kar je imel deželni zbor štajerski glede Pesnice in njene struge na dnevnem redu v svojej 2., 4. in 5. sesiji svojega poslovanja od leta 1861 do 1866.

V drugej sesiji dobil je deželni odbor nalogo, da na podlagi vseh preiskavanj in obravnavanj zopet vprašanje pretresuje, kako bi se muže pesniškega dola v okrajih mariborskem, št. lenartskem in ptujskem dale odstraniti, in kako bi se stroški za to izpeljavo razdelili. Deželni odbor odposlal je potem res jednega moža iz svoje sredine s c. kr. višjim stavbenim svetovalcem Martinom Kinkom, da sta prepotovala in pregledala ves dol od železniške postaje Pesnice pri Mariboru, do iztoka vode Pesnice v Dravo pri Velikej Nedelji. V petej sesiji se je poročalo o tem, kar sta moža videla in našla. Iz tega poročila povzamemo sledeče: „Največji del pesniške doline pokrit je s senožeti ali travniki, katerih dobro stanje je pripisovati dobrim lastnostim tal in gostim povodnjim, katere se uže skozi stoletja leto za letom ponavljajo. Vsaka taka povodenj zapusti po travnikih obilo gnojilne pali ali blata. Sam pogled po travnikih kaže takoj, da tukaj nij pravih muž, katere bi se imele odstraniti, marveč da je jedino potrebno skrbeti za to, da se povodnji za branjujejo ob neprilicnem času, a da se pospešujejo, kadar morejo koristiti.“

Kajti edino pri sv. Marjeti, posebno tam, kjer se jaraninski potok izliva, senožeti po starih ribnikih brastovske grajščine in seno-

žeti v spodnjem delu dola imajo deloma bolj muževna tla. Za posušenje teh morale bi se večje svote izdāti.

Posebne okolščine pa delajo povodnji za nekatere kraje pogubljive in v posledkih škodljive. Največ trpi v tem obziru okolica svete Marjete zaradi svoje nizke lege, ker se v njo vsaka povodenj takoj in z vso silo izlije ter tako dolgo ne mine, dokler se cela, z bog mnogih ovinkov jako dolga struga Pesnice ne izprazne. S to neugodno lego združili so neumni ljudje drugo neugodnost s tem, da so nad Pesnico — štacijo — popravili strugo Pesnici in cirkniškemu potoku, ter pozneje tudi Črnici. Sedaj stekajo se vse te vode prav naglo, ringejo naglo proti sv. Marjeti in zapustijo tu svojo strugo, ker nemajo odtoka. Ako dežuje delj časa, podobna je cela dolina velikemu jezeru, ako pade manjša ploha, izstopi voda tudi rada pri vaseh Gabernik, Mostje, Dornova, Mezgovci okraja ptujskega. V tem slučaju trpijo največ steze, držeče v Ljutomer in Radgono. Razen teh uzrokov pogostih povodnji ne sme se prezirati tudi struga pesnice s svojimi brezbrojnimi ovinki, če uže molčimo o malomarnosti uradnih. Prvi bi dali se odstraniti s kratkimi prekopi, kateri ne bi mnogo stali; uradi pa bi morali paziti da se struga snaži, da nerastejo gozdi šumevja in grmovja ob straneh. Več skrbi bode delala odstranitev mlinov in žag i. t. d. Iz vsega je razvidno, da je reguliranje Pesnice lokalna potreba — locales Bedürfniss — in da koristi posebno posestnikom enega kraja, katerim vsaj se reč prepusti. Tudi so stopili okrajni zastopi v življenje, katerim je skrbeti za tako obširna podjetja, da jih vzamejo v roke ter jih izpeljajo. Z ozirom na vse to, sklenil je deželni zbor potem, da izroči ves nabran materjal glede reguliranja Pesnice okrajnim zastopom, kateri se hočejo s predmetom pečati.

To poročilo je za posestnike travnikov kot nasprotnikov reguliranja jako ugodno, in najboljše orožje proti zagovornikom reguliranja. Razvidno je iz njega, da so nekateri ljudje tla pesniške doline močno dolgo prištevali mužavinam; toda, ko so posestnikom nakladali štibro ter so morali v to svrhu senožeti razvrstiti, pustili so le nekotiko teh kot mužavnih v kataster vpisati. Take nazore pobija tudi navedeno poročilo, katero vrh tega ne pozabi naglašati posebno dobrega stanja travnikov. In kaj je povod tej veselej prikazni? Vsako leto se ponavljajoče povodnji.

Tedaj, ako se struga res tako popravi, da zadnje izostati morajo, kako lice bodo dobili travniki v kratkem? Ali ne bodo iz senožeti postali prav slabi pašniki? Zadnje je najvrjetneje. Takih posledkov pa se posestniki najbolj bojijo, ker bi uničili njihove najboljše dohodke. Živinoreja zanemarjala bi se

popolnoma, ker bi manjkalo klaje; poljedelstvo bi zaostajalo tem bolj, ker je od prve odvisno. —

Ker tla nijso močvirne, nij se tedaj tudi posebno bati boleznij. Ako je v zadnjem deželnem zboru slovenski poslanec mariborskega okraja zdravstvene razmere prebivalcev z jako živimi barvami narisal, tako je gospod reč pretiral. Sicer tudi nij lahko mogoče po naravnih zakonih, da bi par malih močvirnih krajev v precej dolgej dolini, katera se ne more baš ozka imenovati, a pri vsem tem nikjer nij z visokimi bregovi obdana, kateri bi vetrovom vstop v dolino branili ali celo zapirali. O okuženem zraku in o „pravem torišči“ mrzlice še govoriti ne more. S takimi dokazi se tudi posestniki zadovoljili ne bodo, ker so v njih očeh ničevi.

Vrh tega poizvemo iz poročila, da so slab položaj sv. marjetskih travnikov zakrivili kratkovidni ljudje, ljudje, kateri so potokom struge ravnali, nepoznaže nasledkov takega dela.

In kdo prevzame poročilo, da nij več takih strokovnjakov, kateri bi lahke vesti spravili še več posestnikov v nesrečo, samó, da bi imeli dela in plačila.

Mi pa nečemo in ne moremo tajiti, da bi se nekaj zgoditi moralo, ker je res potrebno zabranjevati vodi izstop na travnike takrat, ko je trava dorastla in je nastopil čas košnje. Vsaka taka povodenj je pogubljiva; kajti voda je redkokdaj brez pali, katera ostane po travi in na dnu. Tla ostanejo dolgo vlažna, nij mogoče niti kositi, niti sušiti; ako se vozi po njih, vdira se živina in voz, kolomije poznajo se leta dolgo. Trava tudi na sebi ne tekne, niti govedi, niti konjem, če je stala pod vodo; ako je bila uže pokošena, pokvari in pogubi jo voda tako, da se ne more več za klajo rabiti.

In kaj začeti z živino brez mrve skozi dolgo zimo?

Mnogokrat je uže doletela taka nesreča Pesničanje. Vsled tega jim je mnogo govedi poginilo in ostala je zbolela.

Strah pred to nepriliko privela pa bode Pesničanje same do tega, da se bodo za svojo Pesnico več brigali. To mora se tem preje zgoditi, ker jih edin o živinoreja še po konci drži; za dobro živinče dobi se še gotov groš; vina nij, in zrnje uvaža se k nam iz drugih dežel, bolje in bolj po ceni. Ako hočejo okrajni zastopi v tem oziru Pesničanjem pomagati, — najbolje bi res bilo, ko bi ti reč v roke vzeli, ker v njih sedi mnogo posestnikov samih — se jim ti ne bodo odtegovali. Toda, izpeljati morajo se le taka dela, katera bodo tudi res koristila. Načrti, dragi in obširni nijso porok za potrebno in koristno delo. Dosti mojstrov pa neki navadno delo za drage pe-neze skazi.

J. Ilv.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. januarja.

Notranja politika dremlje, še od božiča sem. Denes nij piti o kakaj novej kombinaciji glede ministerske krize poročati. A tudi glede sporazumljenja ustavovercev s Čehi se je razgovor nekoliko polegel. Le češki „Narodni Listy“ so prinesli v soboto članek, v katerem pravijo (meji češkimi časniki prvi), da je sporazumljenje v oblikah in okviru te ustave mogoče, če se prej dogovori narede.

Pišejo, da je vojni minister ukazal še 9000 rezervistov iz Bosne odpustiti, ker se prebivalstvo tam popolnoma mirno in dobro obnaša in torej nij več treba tako velike posadke.

Vnanje države.

Bolgarska narodna skupščina se snide, kakor zdaj pišejo, 18. januarja v Trnovem. Kdo bode za kneza izvoljen, se še zmirom ne ve. Imenuje se zdaj tudi princ Aleksander Hessenski, brat ruske carice.

Črnogorski senator Mašo Vrbica je te dni na Dunaji dogovarjal se z avstrijsko vlado o mejnarnodnej pogodbi glede pomorstva, o zidanji luke v Baru, o delanji ceste čez Sutorino do Špice. Andrassy ga je prijazno sprejel.

Angleži v **Afganistanu** uže retirirajo. Oficijalni angleški telegram iz Kal kute 10. jan. se glasi: Vsled govoric, da Mongoli nameravajo prijeti generala Robertsa od strani, namerava ta proti Kurumu vrniti se, in daleč raztreseno svojo vojsko zbrati. — Tako se o „zmagah“ ne poroča.

Francoska vlada bode zbornici, kadar se snide, predložila poslanico, v kateri svoj program tako razvije: Republika je po volitvah tega meseca zagotovljena, vlada hoče upravo izročiti prijateljem republike, ne sovražnikom, ravno tako tudi višja poveljniška mesta v vojski. Gledé cerkve bode vlada dovolila svobodo, a bode varovala pravice države. Tudi bode naredbe o pomiloščenju izdala.

Dopisi.

Iz Zagreba 11. jan. [Izv. dopis.]

Kakor sodim iz uvodnega članka v „Slovenskem Narodu“ na starega leta dan, in pa iz mnogobrojnih dopisov iz vseh krajev naše domovine skoro v vsakem listu, ne manjka našemu dnevniku sodelavcev in duševnih podpornikov, pač pa naročnikov. Treba bo še precej agitacije na to stran, da se namreč pridobi našemu listu več naročnikov, brez katerih na predovati ne bi mogel.

Zdi se mi, da je še vedno odvisna eksistencija našega dnevnika od delniškega društva „Národne tiskarne“, kar pa ne bi smelo biti.

Treba bo večkrat spisati kakov članek v smislu zgoraj omenjenega, ker le s takim člankom v roki je večkrat mogoče pridobiti za list novega naročnika, ki sicer rad čita list, ali ga ne plača.

Nij zadosti, da človek čita list, ampak podpirati ga mora, to naj bode gaslo za vsacega, ki si želi pridavati lepo ime domoljuba.

Veselo je slišati, če se urednik nema tožiti na sodelavce in dopisnike svoje, če ima vedno na izbor (to pa spet ne! Ur.) materiala pri roki, pa še lepše je bilo slišati, da so vsi, ki so za „Slov. Narod“ kaj spisali v pretečenem letu, storili to iz zgolj domoljubja, iz ljubezni za stvar, brez vsacega plačila.

Gotovo je, da se bode to godilo tudi v tekočem letu, samo je treba, da tudi taki domorodci storijo svojo dolžnost, kateri ali nečejo ali ne morejo podpirati lista duševno, da bi kaj spisali zanj, in katerim je dolžnost tem večja, da podpirajo list materialno, ter skr-

bijo za razširjenje njegovo po vsakem le mogočem načinu.

Kakor sem imel uže priliko opaziti, so čitateljem „Slovenskega Naroda“, kakor našemu občinstvu sploh jako povoljni listki humorističnega zadržaja. Naj bi torej pisatelji naši, ki imajo dar, in so zmožni pisave humorističnega zapopadka, postregli uredniku včasih tudi s članki humorističnimi, kateri so najprikladniji zato, da morejo služiti za agitatorno sredstvo pri nabiranju novih naročnikov zato, ker takovi članki sploh mnogo bolje ugajajo večini čitajočega občinstva, nego članki ozbiljnijega zadržaja pod črto.

Se ve da nečem reči, da se bi sestavki znanstveni in podučni imeli zapostavljati, le promene je treba in raznovrstnosti, potem bode vsak naročnik in čitatelj našel kaj za sebe ugodnega in primernege, če ne danes, pa jutri. Ker pa naročito članki humoristični razvedrijo človeka, ter ga spravijo v dobro voljo, zato sem stavil gornjo prošnjo do naših humoristov, katerih uže tudi imamo nekoliko, to smo videli iz dozdanih listkov „Slovenskega Naroda“.

C—v.

Iz Ptujja 12. jan. [Izv. dop.] Dolgo vam uže nijsem nič poročal iz našega mestica. Pa kaj vam hočem poročati, o politiki, to je delo nevhvaležnosti v tacih malih mestih, kakor je naše. Naj torej denes rajši pričnem — z vesellicami.

Da mi tukajšnji Slovenci še živimo, sve doči „vabilo“ k vesellicami, katere napravi naša čitalnica v teku predpusta t. l. in sicer: 19. januarja: Venček.

Dne 26. januarja bode društveni večer z loterijo in plesom. 9. februarja: Veliki ples, in 23. februarja: Ples v šemah. Omeniti je, da smo uže 6. t. m. imeli veselico s tombolo in plesom. Iz tega lahko razvidite, da čitalnica za veselice po svojej moči skrbi. Žalibože, da za duševne veselice bolje skrbeti ne more. Upamo pa, da se stvar v tej zadevi na bolje obrne.

Naznaniti vam moram tudi, da je tukajšnji nemški tednik, „Pettauer Wochenblatt“ zvan, po preteku $\frac{3}{4}$ leta — zaspal, kajti manjkalo mu je i duševne še bolj pa gmotne podpore. To smo mu mi uže pri porodu prorokovali.

Poročal sem vam pretečeno leto, da je bila tu neka ženska od odtrganja kosa altana neke hiše vbita. Denes imam k temu še postaviti, da je posestnica te hiše kazni popolnem oproštena. Zastopal jo je graški odvetnik dr. Kozjek.

Iz Bune pri Mostaru v Hercegovini 5. jan. [Izv. dop.] Naj tu iz zimskega stanovanja v Buni na Jugoslovanskem pošljemo vojakom srčno zahvalo v slovensko domovino onim, ki so se nas domislili. Ne moremo družega, nego radovati se denes zarad prelepih daril, katere smo vojaci denes od dobrih rok preblazih gospij in gospodičin ljubljanskih s veseljem sprejeli. Bilo je mnogo lepega n. pr. smodke, nogovice, spodnje jopice in druge reči. Veseli nas to mnogo. Jaz in vsi, cel polk, ne moremo družega, nego izreči tu najlepšo, srčno hvalo vam. Vsakateri mož ima denes kaj novega, ter se veseli, in gleda da rilo, katero je iz ljube domovine od ljubljanskih dam in gospodičin v daljno tujo zemljo došlo, in denes razdeljeno bilo mej nas vojakom. Torej zakličemo vsi, živele blage rojakinje! —

Iz Novega mesta 11. januarja.

[Izv. dop.] (Črtice iz narodnega življenja novomeškega.) Pusta zima obdaja z nemo obleko goro in plan. Ostri sever išče veslaja s svojimi mrzlimi kreljuti ugodnejši mu kraje. — Dolgočasna tihota kraljuje po glavnem mestu prijazne Dolenjske. Redkoma se vidi kaki kebček, in to le na poti do vinskega grba, da si ubošček dušo priveže, — ko mu je strdila kožo britka burja. Pa tudi ti vinski zavodi hirajo zimskega spanja, in več ne doni tako vabljivo, nego prej zapeljivi pozdrav: Ave viator bibiturus. Večinoma so se zalepili prav po polžje. Le tu in tam se še natihoma neti vinski duh, nabijajo čevljiček ter izpod prstov zmikaje petice in francoske podobe. Pa resnica naj velja. Vsak teden ima samo jeden gospodov dan. In ta naj bode tem veselejši, čem bolj se ogiblremo delavnikov. To zahteva stara navada. Prislovica: „Meni je vse jedno, petek ali svetek“ ima pri nas prav poletni odmev. Vse kar je, je v nedeljo. In to ne povsod jednako. Tu več, tam menj. Prvi prostor zaseda povsem naš narodni zavod, prijazna čitalnica, v prostorih prvega narodnega, do zdaj prav letno oblečenega doma. Morda mi ne bo kdo verjel, da je temu tako. Da, prav lahko. Vsaj nima nobednega prepričanja, katero mu je drugače navadno podajal nas tako lepo podučujoči „Slovenski Narod“. Ali kaknega pol leta uže odrekuj se „rahla skrb in prosti čas“ zmožni roki v to pooblaščenega. Za to nič žalega, ako bi kdo (živo se še spominjam časa vloženja temeljnega kamena narodnemu domu) na besede: „Ko so šli Turki skozi Novo mesto“ iz vsega grla porogljivo vpil: Živio! živio! in na besede: „Bilo je takrat vse mrko, mrko“ na ves glas zakričal: Živio! živio! Res da je ta prav Florjanova, naj se jo še tako obrača. To in še drugo prouzroči vse malomarnost. Chí à tempo, à vita naj bode nam kažipot, potem pa ne bomo opuščali takoj naznanjati o vsakoršnem gibanju na polju narodnega razvoja, v prvo o vesellicah in predstavah, katere se bodo vršile v naši vsakega poštenjaka in poštenjakinjo pristrčno pozdravljajoči čitalnici. Da one, kateri z nami čutijo, z nami mislijo, ter paznim očesom zasledujejo narodni razvoj, ter njemu v prid žrtvujejo svojega življenja lepši polovico, zadovoljujemo; onim pak, kateri z odprtim žrelom nas neprebavljivo peščico požreti pretijo, z gručo resnic njihovih glav okužene misli desinficiramo, naj bode slednje v pojasnenje:

Ko se je nebo na jugu zatemnilo in so v vojake bili poklicani naši vrli fantje ter daleč od domovine in svojih ljubimcev cesarju udanega srca poštene duše slovenske se zmagonosno bojevale proti krutemu dušmaninu; ko je marsikatera zapuščena reva v sredini svojih ljubčkov bridke solze pretakala po svojem možu, kateri je daleč tam na Turškem, katerega mogoče nikdar več videla ne bode, kateri jej je bil vse, s svojo pridno žuljavo roko v potu obraza pošteno preživel svojo družinico; to so se obračali blagih duš usmiljeni in pomilovalni pogledi na našo domačo, od vseh zapuščeno revo, ter jeli so se nabirati milodari v podporo zapuščenim sirotam. V lep dokaz nam je naše okrajno glavarstvo, katero je dvakrat več dobilo, nego je potrošilo za svoje potrebice.

V prvej vrsti vidimo tu naš dobredni zavod, čitalnico, katera je s svojo podpirajočo roko pripomogla z znatnim doneskom v po-

boljšanje pomilovanja vrednega stanja zapuščenih sirot. V ta preblagi namen je bila v čitalnici taisti čas sijajna tombola. Govorilo se je o njej vse dobro. Kajti družega tudi nij bilo moč. Lehko pa tudi, da se nekateri nijso upali odkrivati sebičnosti vdane, to se ve da napačne, enostranske misli.

Teden dni potem je bila predstava na gledališčnem odru. Igralo se je izvrstno in v splošno zadovoljenje vseh navzočih. Gospa Šulc se je odlikovala kakor zmirom, tako tudi sedaj, na njenej desnici uvrstile so se vredno gospodičine Seidl in André. Veterana na gledališčnem odru, komikarja gospoda Kalčič in Rohrmann delovala sta povsem vstrajno, tako, da so bili v resnici vsi navzočni „defessi ridendo“. Mladi trifolium, gospodje: Pleničar, Meiač in Jenič pokazali so, kake lepe zmožnosti da imajo, in da jih prav porablja znajo, kajti igrali so vsi trije prav dobro. Se ve da je bilo tu slišati izrazovanje raznovrstnih želja. Ali komur se ne more povedati, temu nij moč pomagati. Vse le kakor bob ob steno, mesto, da bi se z njihovimi nazori i tak godilo. Se ve da nam pomagati ne more ni prvo ni drugo.

Vršilo se je to o času, ko se je v srcu mile naše domovine, v belej Ljubljani, rodila blaga misel: „viribus unitis“ počastiti našega visokoštovanega očeta za časa njegove sedemdesetletnice. Kmalu se je glas razlegel po vseh pokrajinah naše mile Slovenije. Nij ga bilo kraja, kjer bi ne bil našel ta vabljivi glas prijazen odmev. Od daleč gori na podnožji velikana Triglava, do onkraj prijaznega Gorjanca, kjer deroča Kolpa pozdravlja brata Hrvata; od zveste Soče, do pokrajin, katere napaja mogočna Drava, razlegala se je našega očeta slava. Tudi naša čitalnica se je podvizala, da naredi našemu ljubemu vodji vredno svečanost. Občni zbor, kateri je bil v ta namen sklican, izvolil ga je enoglasno za častnega uda. V nedeljo na to bil je velik banket. Da so se pa tudi navzoče gospe in gospodičine primerno razveseljevale, bil je, kar jim je gotovo najbolj ugajalo, ples. Pri banketu vrstili so se govor za govorom, katerih je bil marsikateri jako pomenljiv. Sploh pa je bil ta večer eden najživahnejših, in vsakdo navzočih zapisal si ga je na dno srca v vedni blag spomin. Znamenit je bil ta večer tudi zategadelj, ker so se skrivaj plazile sence vohunov okolo lehko, pak pošteno oblečene naše čitalnice. Zdelo se mi je, da vidim helebardo v mesečnem svitu protečo se pod našim grbom. Res, marsikomu je noč skisala možjane. Kajti drugi dan je bil še le ta pravi spak. Naredili so iz miša mačko, po starej navadi. Ker se pa zato nobeden brigal nij, umorila se je laž sama sebe.

Pa kakor narod skrbi, da velemože vredno časti; nič manj ne, da ne pomanjkuje revnej deci potrebne pomoči. Sv. Miklavž se bliža, — deca se veseli. O, kako ne. Vsaj je jedina noč celega leta, katera okinja in napolni na mizi nastavljene krožnike in peharčke, — da, še kak za pečjo stoječi škorenj se razveseljuje daril, mej tem, ko kaka poleg nje v repi zaplačena šibica opominja, da ne preveč veseliti se. Tudi tu je razloček. Gotovo nij vsak oča v tako srečnih razmerah, da bi svoje ljubce deci napravil sv. Miklavža jutro lepo in veselo, soseben če je zarod bogat. In za te revčke se najdejo še zmirom dobrotniki. Mej prvimi zapisano je ime naše dobrohotne in šolske mladeži jako udane čitalnice. Napravila je v ta dobrodejni in blagi namen tom-

bolo, katera je nanese lep znesek: Dodal se je ta znesek onemu, kateri je bil namenjen za kupovanje oblačil in obutal za revno šolsko deco. — (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Iz Krškega) se nam telegrafira 13. januarja popoldne: Denes je bila pri nas volitev mestnega župana. Bil je voljen enoglasno zopet gospod Viljem Pfeifer. Živio! —

— (Stritarjev „Zvon“) prišel je o novem letu pomlajen, in nekoliko preroben na svitlo. Na prvi strani prinaša nam krasno izdelano podobo Vodnikovo, in od zdaj prinesla bode vsaka druga številka „Zvonova“ obraz tega ali ónega pesnika ali pisatelja slovenskega. Pod naslovom: „Odlični pesniki in pisatelji slovenski,“ opisoval bode prof. Fr. Levac v vsakej številki življenje in dela različnih slovstvenih prvakov slovenskih; 1. številka obsega kratko, a krepko in jedrovito pisan Vodnikov životopis. Dalje obseza „Zvon“ elegijo „Na starega leta večer 1878“, zložil Boris Miran; leno povest „Priletnega samca sveti večer“, spisal Boris Miran; „Vodnico“, v katerej urednik presoja poskušnje mladih pesnikov; „Slovenski Glasnik“, ki naznanja nove knjige iz slovenskega, srbskega in hrvatskega slovstva, in „Pogovore“, katerim konec se glasi tako: „Slovenske pisatelje prosim, naj poskusijo z mojim listom, ker zdaj družega nij; naj mi pošljajo svoje spise, pomagajo naj, da ustanovimo list, kakoršnega nam je treba, list, ki naj bode, kakor sem nekdanje rekel, „glasilo slovenske inteligencije na slovstvenem polji.“ Pisatelji storimo svojo dolžnost, potem bode, tega sem prevérjen, tudi slovensko občinstvo rado storilo svojo.“ Ker bode, kakor nam je uže 1. številka porok, „Zvon“ prinašal krasne podobe naših najzaslužnejših pesnikov in pisateljev, ker je papir lep, tisk ličen, list dobro uredovan, pozivljemo slovensko občinstvo, da „Zvon“ kar se da z obilnimi naročili podpira, a slovenske pisatelje, da si vzamejo zgoraj navedene urednikove besede k srcu. „Zvon“ stane vse leto 5 gld. za pol leta 2 gld. 50 kr. Naročnina se pošilja uredništvu, Wien, Währing, Herrngasse 74.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes popoldne ob petih sejo z obširnimi dnevnimi redom. Odbornik Regali bode predlagal, naj se sklene peticija do državnega zbora za izdajanje postave zoper oderube.

— (Deželne dobrodejne naprave kranjske.) Na vseh oddelkih je bilo v letu 1878 oskrbovanih skupaj 3785 bolnih (92 več kakor lansko leto). Izstopilo jih je vsled ozdravljenja 2998. Umrlo jih je 359. Torej je vseh skupaj 3357 odpadlo, in jih je ostalo konec leta 1878 še 428. Število najdenecv, ki so v deželnej obskrbi, znaša še 153.

— (Potres.) Z Brda se zam piše: Denes 11. januarja dopoldne ob 1/4 11. uri čutili smo na Brdu močan potres. Prihajalo je gibanje od vzhoda proti zahodu.

— (Uboj.) Iz Brda se nam piše: V petek 10. januarja popoldne šla sta dva fantina iz Trnovč, sodnijskega okraja Brdskega, v iste vasi mimo hiše J. Slaparja. Bila sta pijana in oba oborožena; jeden z ročico, drugi s koso slamoreznicco. Mimo omenjene hiše gre doč razgrajala sta silno in preklinjevala gospodarja. Isti pride iz hiše in ju zavrne. Na to pristopi sin gospodarjev, a tega jeden fan-

tinov zgrabi, hoteč ga vreči na tla. Nekoliko časa se rujejo, in pri tem res zvlekneta ona dva Slaparjevega sina k tlam. Na to pritečejo gospodar, drugi sin in stara dvainšestdesetletna mati Slaparjeva na pomoč. Janez Hribar, s koso oboroženi fant, se obrne in prekolje starej ženi z jednim udarcem glavo. Potem rani še obadva sina Slaparjeva, jednega na glavi, drugega pod kolenom. Starka je uže umrla, a zločinca sta pobegnila.

— (Iz Sežane) se nam 11. t. m. piše: O! kar je naš župan g. pl. Polaj umrl — tega je 1 1/2 leto — smo bili brez župana. Dve volitvi v obč. odbor, ki ste si po županovej smrti vršili — ste bili vsled rekurzov — uničeni. — Vodil je županstvo do denes g. vitez Valentinčič. Minoli mesec je pa bila volitev novega obč. sveta. Ker spada pod sežansko županstvo 5 drugih katastralnih občin je volitev trajala dva dni od dneva do pozne noči. Skozi celi čas je bil navzoč naš c. kr. okr. glavar g. vitez pl. Bosizio. Denes se je pa volilo župana izmed 32 svetovalcev. Navzočnih je bilo 27 svetovalcev. Per acclamationem bil je izvoljen za župana g. R. Mahorčič, g. obče priljubljen in spoštovan. — Ključemo mu tedaj: „Mnogaja leta!“ Sledila je potem volitev 6 podžupanov. Streljanje je naznanjalo veselo novico.

— (Iz Mozirja.) Zadnjemu društvenemu poročilu še dostavimo, da ima naša čitalnica časopise: „Slov. Narod“, „Slovenec“, „Novice“, „Sl. Gospodar“, „Soča“, „Elinost“, „Zvon“, „Vrtec“, „Brenclj“, „Pučke novine“, „Politik“, ter „Matične“ in „Mohorjeve“ knjige.

Razne vesti.

* (Kolikokrat se je Avstrija v 375 letih bojevala.) Vojni arhiv na Dunaju je izdal jako zanimivo mapo, iz koje razvidamo, kolikokrat se je Avstrija v poslednjih 375 letih z družimi državami tepla. V teh letih je Avstrija svoje sinove vodila 6839 krat v boj. V Evropi nij razen Švedske, Norveške in jednega dela Rusije nobene zemlje, a v Nemškej ne jedne kvadratne milje, kjer se ne bi bil avstrijski vojak bojeval. Od 196 vojnih let bojevala se je Avstrija 122krat na svojih tleh ali proti vnanjim ali proti notranjim sovražnikom. Izmed vnanjih sovražnikov so bili glavni Turki, proti kojim je Avstrija največ bojev vodila; v 69 vojnih letih je bilo 542 bitk, mej temi 22 velikih; v 16 velikih bitkah zmagali so Avstrijci. Proti Francoskej bila je Avstrija v 85 vojnih letih 3454 manjših ali večjih bitk, mej temi 92 velikih. Z Italijo tolkla se je Avstrija v 26 vojnih letih 22krat v večjih, a 741krat v manjših bitkah. Proti Pruskej imela je Avstrija v 150 letih 17 bojev, 15 bitk, 37 obsedanj in 610 manjših bitk. Bojevala se je pa Avstrija tudi še s Španjsko, Danjsko, Rusko, Švedsko in Bavarsko. Izgube avstrijske v teh letih, kolikor se dade dokazati, znašajo: 261 generalov, 17.096 častnikov in 1.068.574 vojakov.

* (Novinarstvo v Evropi.) Poštno ravnateljstvo na Dunaju izdalo je za leto 1879 navadni popis časopisov v Rusiji, ter v inostranstvu izhajajočih. Ta popis izkazuje 2269 nemških časopisov, 600 francoskih, 395 angleških, 391 italijanskih, 263 magjarskih, 121 čeških, 107 poljskih, 96 ruskih, 55 rumunskih, 36 švedskih, 33 grških, 32 holandskih, 28 hrvatskih, 21 danskih, 20 slovenskih, 20 srbskih, 14 španskih, 11 norveških, 10 rusinskih, 10 hebrejskih, 9 armenških, 8 turških, 4 čudske, 2 portugalska, 2 srbsko-lužička, 2 romanska, 2 bolgarska, 1 arabski, 1 latinski in 1 flemški list.

Zahvala.

Visoko častiti gospod Viljem Pfeifer, deželni in državni poslanec, velposestnik v Krškem, znani velikodušni podpiratelj vsake dobre reči, podaril

Je tukajšnje, na novo ustanovljene, dvorazredne ljudske šole na Studencu v krškem okraju novo, prekrasno sliko Njegovega veličanstva, našega previtega cesarja v vrednosti nad 55 gold. Po posredovanju našega gospoda blagovodila je Nj. veličanstvo, naš previti cesar podeliti znameniti znesek 80 goldinarjev tukajšnji šoli za napravo učnih pripomočkov. Za vse to izrekata v svojem, v imenu občine študentske, in učeče se tukajšnje šolske mladine blagorodnemu gospodu Viljem Pfeiferju najtoplejšo zahvalo.

Mat. Selak.
župan.

J. Gantarec.
učitelj.

Zahvala.

Za zdano večletno podporo v denarjih p. t. podpornih udov iz Ormuža, Sred šča in okolice, podpisani v imenu društva spoštljivo tukaj svojo iskreno zahvalo javi.

Okrajno učiteljsko društvo ormužkov v Središču,
dne 11. januarja 1879.
Stefan Kovarčič, prvosednik.

Zahvala.

Naš znani mladinojúb, gospodine Stepan Kerkoč, tukajšnji vikar podaril je naši šolski knjižnici 16 knjig deloma od sv. Mohorja, deloma od slov. Matice. Za omenjeni dar, izjavi mu podpisani v imenu šolske mladine — prisrčno zahvalo. Bože živi jeho ješče mnogaja leta!

V Lokavcu poleg Ajdovščine dne 11. jan. 1879.
J. Volkov, učitelj.

Umrli v Ljubljani.

4. januarja: Edvard Valenta, c. kr. sodnijski pristav v pokoji, 61 let 4 m. v starinarske sieti št. 1, vsled pljučnice. — Ana Ravnhrib, kramarica 70 l., na poljanske cesti št. 25, vsled prsne vodenice.
5. januarja: Edvard Pupo, hani posestnik, 62 let, na starem trgu št. 17, vsled vodenice.
6. januarja: Franc Jelovčan, otrok kjužarskega pomočnika, 14 dni, na sv. Petra cesti št. 64, vsled atrofije.
8. januarja: Viktor Rus, otrok komisijonarja, 15 m. na sv. Petra cesti št. 34, vsled tuberkuloze.
9. januarja: Martin Pucelj, 47 let, kaznjence na gradu št. 12, vsled pljučne sušice. — Marija Turšič, otrok dninarja, 11 mes., v jahalskih ulicah št. 1, vsled jetike.
11. januarja: Marija Sorčan, d. lavka, 72 let, v gradščah št. 8, vsled mrtvice v močvirjih.

Tuji.

12. januarja:

Pri Stenju: Tanzer, Bruck iz Dunaja. — Kulp iz Ljubljane. — Eisler iz Kaniže.
Pri Mailču: Roler, Entremont, Kalm, Fuchs, Grabmayer iz Dunaja. — Rhombert iz Ljubljane. — Glas iz Trsta.

Dunajska borska 13. januarja.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63 " 20 "
Zlata rentna	73 " 90 "
1860 drž. posojilo	116 " — "
Akcije narodne banke	789 " — "
Kreditne akcije	223 " 20 "
London	116 " 80 "
Napol.	9 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 53 "
Srebro	100 " — "
Državne marke	57 " 70 "

Naznanilo.

Za predpustni čas priporočajo se za pleso

4 ali 5 mož (Streichquartett). Kdor jih potrebuje, oglasi naj se v hiši št. 8 nova, na starem trgu, ob cesti na grad v Ljubljani.

(12—2)

Rudolf Peterlin.

Marko Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

(13—144)

Štev. 384.

(14—1)

Razglas.

Mestni magistrat naznanja, da se prvi letošnji letni somenji tretji ponedeljek po sv. treh kraljih, tedaj

27. tega meseca

prične.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 8. januarja 1879.

Štev. 92.

(9—2)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1879 se je s 1. januarjem t. l. pričelo, in sicer za vse pse brez izjeme. Lastniki psov naj si najdalje do 1. februarja preskrbe marke, za katere plačajo pri mestni blagajnici takso 2 gold.

Z ozirom na § 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka se vsi lastniki psov opominjajo, da o pravem času takso vplačajo, ker od dne 1. februarja naprej bodo vsi oni psi, kateri se na ulicah dobijo, in nemajo za leto veljavne marke, takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 3. januarja 1879.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizke ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(390—7)

priporoča p. n. občanstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoč spričeval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv.

Elizabete za čiščenje krvi — lahko odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimi, boleznih pranih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zaprejo, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljša in najcenejša izdelek te kire. 1 valar, s škatlico, a 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatlice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častečim spričevalom dvornega svetovalca prof. Pitta.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjanje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem, da osvelemu lasu vsako barvo (rjavo, ruzeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, čisti kožo gladno, kost, finost in mehkost, (belo ali roza), a 1 gld. in a 50 kr.

Albuminat od železa, najuspešnejše zdravilo, bledicam, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; užje čez zno dnu se čuti, kako albuminat od železa vpliva. 1 gld. 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za teško zobenje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljšo in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel,

najboljše sredstvo zoper naduho. 25 kosov 1 gld.

Guaco-prilepek zoper raka, gajilobo v kosteh in vse vrste ran. 3 gld.

Guaco-tinktura zoper vse hudo kvarjenje krvi, prehlajenje v želodcih itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco-mazilo, katero vse bolečine odpravi, pravi, ako se z njim namaže. 3 gld.

Guaco-esenca zoper gajilobo in bolečino v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po udih, priporočen vsem, ki imajo putiko ali revmatizem. 70 kr.

Hallerjeve jedne pastile nadomeščajo popolnem kitovo salo. Te jedne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis, bolečine v glavi, žlezah in na očeh. 1 skrinjica 60 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali bel tok) brez slabih posledic. 1 gld. 60 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša tako vsak kašelj in prsno bolezen. 70 kr.

Kumys, najboljšo sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, pomehanje moči, sluhševanju in sušici. Cena jedne skrinjice 80 kr.

Menthin, najboljšo zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte-bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčistejšo zobno bolečo ko biser. 70 kr.

Po-ho, iz Kine prinesen, olajša takoj najhujšo migreno in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin je najboljšo sredstvo zoper sinje, daje koži bledico in rožno barvo. a 1 gld. 50 kr. in a 80 kr.

Royerjevo hemeroidno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salicyl-antisuitin, proti sitnemu potenju rok in nog. a 50 kr.

Salicylno milo, najboljšo in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za votle zobe najboljšo zdravilo. 25 kr.

Storax-Creme, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi-papir, proti nahodu, pramenu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah, 30 kr.

Vedno v zalogi je: **Kondenzirano švicarsko mleko** a 55 kr. **Nestlejevo otročje mleko** a 90 kr. **Dr. Golljev jedilni prah** a 84 kr. **Poppova anaterinina ustna voda** a 1 gld. 40 kr. **Lichigov mesni ekstrakt** jeden četrt funta 80 kr. **Dr. Pfeffermannova zobna pasta** a 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** a 1 gld. 60 kr.

Veliko skladišče **parfemerij, mila, pomad** itd. prvih pariških firm. — **Čokolade** francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — **Pravi ruski čaj** a 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakovrstnih **instrumentov** za zdravljenje, kakor **samoizlošči, brizgalnice, bandaze** itd. jako ceno. — Velika zaloga **zobnih krtačic, smink** in drugih **toaletnih rečij.** — Priporočamo p. n. občinstvu **zdravila v posladkorjene obliki,** kakor **kinin, kopaiva, doveraki prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija** itd. po najnižji ceni. — Najznamenitejša **specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleške, ameriške, nemške, švicarske** in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorjamo posebno na knjigo: „**Dr. Boil's Schönheits- und Gesundheitspflege**“ cena 30 kr.

Pivo od železa, boljše in zdravljše, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštenu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.